LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVANORIŠKOS VEIKLOS ĮSTATYMAS

2011 m. birželio 22 d. Nr. XI-1500
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato savanoriškos veiklos ypatumus, savanoriškos veiklos principus, savanorio ir savanoriškos veiklos organizatoriaus teises ir pareigas, savanoriškos veiklos organizavimo tvarką, savanorių draudimo, savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo atvejus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Savanoriška veikla** – savanorio neatlyginamai atliekama visuomenei naudinga veikla, kurios sąlygos nustatomos savanorio ir šios veiklos organizatoriaus susitarimu.

2. **Tarptautinė savanoriškos veiklos programa** – programa, kuri įgyvendinama vykdant Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus ir kurioje nustatytos savanorių dalyvavimo, savanoriškos veiklos organizavimo ir finansavimo sąlygos.

3 straipsnis. Savanoriškos veiklos ypatumai

1. Savanoriškos veiklos organizatoriaus ir savanorio santykiai yra civiliniai teisiniai santykiai.

2. Veikla, kuri atitinka šiame įstatyme nustatytus savanoriškos veiklos principus ir organizuojama šio įstatymo nustatyta tvarka, nėra laikoma nelegaliu darbu.

4 straipsnis. Savanoriškos veiklos principai

Savanoriška veikla atliekama vadovaujantis šiais principais:

1) naudos visuomenei ir asmeniui – dalyvavimas savanoriškoje veikloje sudaro asmenims galimybę aktyviai prisidėti prie visuomenės gerovės kūrimo ir skatina savanorių asmeninę saviraišką ir tobulėjimą;

2) bendradarbiavimo – savanoriška veikla remiasi savanorių ir savanoriškos veiklos organizatorių tarpusavio bendradarbiavimu, siekiant suderinti savanorių ir savanoriškos veiklos organizatorių poreikius ir galimybes;

3) įvairovės ir lankstumo – savanoriška veikla gali būti atliekama įvairiose visuomenei naudingos veiklos srityse. Savanoriškos veiklos organizatorius ir savanoris gali susitarti dėl įvairių savanoriškos veiklos formų ir būdų, taip pat juos keisti.

ANTRASIS SKIRSNIS
SAVANORIAI IR SAVANORIŠKOS VEIKLOS ORGANIZATORIAI

5 straipsnis. Reikalavimai savanoriui

1. Savanoriais gali būti vyresni kaip 14 metų Lietuvos Respublikos piliečiai ir Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtai esantys užsieniečiai.

2. Asmenys, jaunesni kaip 18 metų, gali dalyvauti savanoriškoje veikloje, jeigu tam neprieštarauja vaiko atstovas pagal įstatymą.

3. Savanoriui kvalifikacija nėra būtina, išskyrus tokį savanoriškos veiklos pobūdį, kuris reikalauja specialios kvalifikacijos pagal kitus teisės aktus arba pagal savanoriškos veiklos organizatorių reikalavimus.

4. Savanoriui pagal atliekamos veiklos pobūdį gali būti taikomi kiti reikalavimai, nustatyti atskiras sritis reglamentuojančiuose teisės aktuose.

6 straipsnis. Savanoriškos veiklos organizatoriai

Savanoriškos veiklos organizatoriais gali būti Lietuvos Respublikoje įregistruoti:

1) labdaros ir paramos fondai;

2) biudžetinės įstaigos;

3) asociacijos;

4) viešosios įstaigos;

5) religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai;

6) tarptautinių visuomeninių organizacijų filialai, atstovybės;

7) politinės partijos;

8) profesinės sąjungos;

9) kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams.

7 straipsnis. Savanorio teisės ir pareigos

1. Savanoris turi teisę:

1) būti informuotas apie savanoriškos veiklos mastą ir apimtis, apie esančius ir galimus rizikos veiksnius sveikatai ir saugai, kurie gali iškilti savanoriškos veiklos metu, ir apsisaugojimo nuo jų priemonių panaudojimą;

2) gauti savanoriškai veiklai atlikti reikalingas priemones, informaciją, mokymus, konsultacinę ir techninę pagalbą;

3) gauti dokumentą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką veiklą, įgytą kompetenciją;

4) nutraukti savanorišką veiklą.

2. Savanorio pareigos:

1) laikytis su savanoriškos veiklos organizatoriumi aptartos savanoriškos veiklos atlikimo tvarkos;

2) dalyvauti pasirengimo savanoriškai veiklai kursuose, jeigu tokių numato savanoriškos veiklos organizatorius;

3) nepažeisti savanoriškos veiklos organizatoriaus ir asmenų, kurių labui atliekama savanoriška veikla, teisėtų interesų;

4) sąžiningai atlikti savanorišką veiklą.

8 straipsnis. Savanoriškos veiklos organizatoriaus teisės ir pareigos

1. Savanoriškos veiklos organizatoriaus teisės:

1) pasitelkti savanorius;

2) nustatyti savanoriškos veiklos atlikimo tikslus ir tvarką;

3) kompensuoti savanoriams su savanoriška veikla susijusias išlaidas;

4) reikalauti, kad savanoris dalyvautų pasirengimo savanoriškai veiklai kursuose;

5) atsisakyti savanorio, nurodant atsisakymo priežastis.

2. Savanoriškos veiklos organizatoriaus pareigos:

1) informuoti savanorį apie savanoriškos veiklos pobūdį ir mastą, jos eigą, esančius ir galimus rizikos veiksnius sveikatai ir saugai, kurie gali iškilti savanoriškos veiklos metu, ir apsisaugojimo nuo jų priemonių panaudojimą;

2) suteikti savanoriui savanoriškai veiklai atlikti reikalingą informaciją, rengti mokymus, teikti konsultacinę ir techninę pagalbą ir savanorio pageidavimu aprūpinti jį savanoriškai veiklai atlikti reikalingomis priemonėmis;

3) sudaryti su savanoriu savanoriškos veiklos sutartį šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais;

4) savanoriui prašant išduoti dokumentą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką

veiklą, įgytą kompetenciją.

TREČIASIS SKIRSNIS
SAVANORIŠKOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS, SAVANORIO DRAUDIMAS IR IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMAS

9 straipsnis. Savanoriškos veiklos organizavimas

1. Savanoriškos veiklos organizatorius su savanoriu sudaro rašytinę savanoriškos veiklos sutartį, jeigu:

1) kompensuojamos su savanoriška veikla susijusios išlaidos;

2) sudaryti sutartį pageidauja viena iš šalių.

2. Sutartyje gali būti susitariama dėl savanoriškos veiklos trukmės ir laiko, išlaidų, išvardytų šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje, kompensavimo, kitų sąlygų.

3. Atsižvelgiant į savanoriškos veiklos pobūdį ir teisės aktų nustatytus reikalavimus, savanoriškos veiklos organizatorius iš savanorišką veiklą norinčių atlikti asmenų gali reikalauti pateikti tokiai veiklai atlikti reikalingus dokumentus (sveikatos pažymėjimą, pažymą apie teistumą ir kt.).

4. Savanorišką veiklą savanoris gali atlikti vietovėje, kurioje yra savanoriškos veiklos organizatoriaus buveinė, arba gali būti siunčiamas savanoriškos veiklos organizatoriaus tam tikram laikui tam tikrai užduočiai atlikti į kitą vietovę.

10 straipsnis. Savanorio draudimas

1. Atsižvelgdamas į savanoriškos veiklos trukmę ir pobūdį, savanoriškos veiklos organizatorius gali drausti savanorį draudimo įmonėse arba kompensuoti savanoriui draudimo įmokas teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Tarptautinės savanoriškos veiklos programos savanorių draudimo, draudimo įmokų kompensavimo sąlygas nustato tarptautinė savanoriškos veiklos programa.

11 straipsnis. Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimas

1. Savanoriškos veiklos organizatorius gali kompensuoti savanoriui su savanoriška veikla susijusias:

1) kelionės išlaidas;

2) nakvynės išlaidas;

3) maitinimo išlaidas;

4) pašto, telefono išlaidas;

5) mokymų, susijusių su savanorio parengimu numatytai veiklai atlikti, išlaidas;

6) išlaidas savanoriškai veiklai atlikti reikalingoms priemonėms, specialiesiems drabužiams;

7) savanoriškos veiklos sutarties galiojimo laikotarpiui tenkančias draudimo išlaidas;

8) kitas tarptautinėse savanoriškos veiklos programose nustatytas išlaidas.

2. Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Savanoriui kompensuojamos savanoriškos veiklos išlaidos nėra savanorio pajamos.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
SAVANORIŠKOS VEIKLOS PRIPAŽINIMAS

12 straipsnis. Savanoriškos veiklos pripažinimas

1. Dalyvavimas savanoriškoje veikloje, atsižvelgiant į jos tikslus ir pobūdį, gali būti pripažįstamas savanorio praktinio darbo ir (ar) mokymosi patirtimi.

2. Atlikta savanoriška veikla gali būti įskaityta kaip socialinė veikla pagal bendrojo ugdymo planus.

PENKTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. rugpjūčio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ DALIA GRYBAUSKAITĖ

_____